

PARTNERING TO END HUNGER

Good Shepherd

FOOD BANK OF MAINE

Buku na lokasa ya mateya mpo na bobateli bwa bilei

Ebongolami na : sanza ya mitano 2021

Boyeyi bolamu mpe botondi

Mbote na mpe boyeyi bolamu na mateya mpo na bobateli bwa bileyi na lingomba Mokengeli mpate Malamu Ebombelo ya Bileyi ya Engumba ya Maine (Good Shepherd Food Bank of Maine). Lokola lisanga munene ekobunda na nzala na mboka ya Maine, tozali kosala mosala yango lisanga na mangomba koleka 500 (nkama itano) o mobimba mwa etuka mpo te tokoka koyeba lolenge bandeko na biso bazali kozua bileyi esengeli na mposa mpe maluli na bango.

Elongo mpe lisanga na babombi bileyi, bisika ya bileyi, biteyelo mpe masanga ma bokolongonu bwa nzoto inso ya etuka, tobakisi bokaboli bileyi na mobu na motango mwa nkama moko na ntuku motoba (160%) likolo lya monkama na ntaka yambula zomi. Na lisanga na bakambi mangomba, bantoma ya baponami na batu ba mitema malamau, tobongoli bomoyi bwa bayi etuka ya Maine mpe bosilisi nzala na bozangi biloko ya kolia. Nyoso eye esalemi na bosungi mpe na molende mwa bino, soki te mbele maye manso makokisami te.

Botondi na ndenge bomitie o yambo, botondi pona mosala bozali kosala mokolo na mokolo. Tokoki kosala eloko moko te soki bino te !

Kristen Miale

Kristen Miale

Mokambi ya Ebombeli Mokengeli mpate Malamau (Good Shepherd Bank)

Na buku eye...

- Botali
- Bososoli litomba ya bobateli bwa bileyi mpe oyo tokoki kosala
- Bokumbi mpe boyambi bileyi
- Bokengeli bileyi mpe bokundoli bosenga ya bopeto bwa bileyi
- Ndenge ya bobombi bileyi na bokebi bonso

Botali manaka ma mateya mpo na bobateli bwa bileyi

Lisanga ya bileyi Mokengeli mpate Malamu Ebombelo bileyi (Good Shepherd Food Bank) elongo na mangomba mosusu, bazali kolandela mibeko mpe malako ma ntina mpo na bosolo bwa bileyi, ntina ya yango o bomoi bwa bato. Mateya ngonga pona basali mpe batu ya mitema malamumu, bakisa bomanyoli bwa bilei byango nde elongisa mosala mwa biso motikala mpona bokolongonu mpe bobateli bwa bato baye bazui mateya ma manaka ma biso.

Mposa ya lisanga

Mangomba masengelaki kotala boyokani bwa lisanga bwa bilei Good Shepherd Food Bank, lokasa la lisanga mpe baye bazali kotala masanga mpo kokokisa mposa ya bango na maye matali bobateli bwa bileyi. Na maye matali bobateli bwa bilei, “Engumba endimi bilandi mateya mpe bobombi bwango, lokola esengami na lingomba Good Shepherd Food Bank engebene na maluli ma yango. Linaka ya mateya bwa bobateli bwa bilei oyo endimami na lingomba Good Shepherd Food Bank te, esengli kozua liboso, ndingisa ya lingomba Mokengeli mpate Malamu pona bozui lotomo mpona mateya bwa bokitani.” – Section 2(c)

Bokokisi maluli

Lokasa la mateya ya bobateli bwa bilei na lisanga Good Shepherd Food Bank of Maine ekopesaka ezali pona na mbula ibale. Mbala yoko otali bilili bwa mateya, osengeli koleka na bomeki mateya to malako. Mbala yoko, malako masili to bomeki malako masili na bilembo ntuku nsambo likolo la monkama (70%), lokasa lya bolongi lokotindama na nzela ya email epai ya molongi, mpe lokasa losusu na Lingomba lya Mokengeli bilei.

Bosenga ma mateya ma bopeto mango oyo :

- Ntoma moko ya bobateli bilei oyo azali na makoki ya bopeto wa bilei.
- Bakumbi mituka, basali mpe batu ba motema bolamu na baye bakotikaka bilei o ba ndaku to baye bakokumbaka bilei na lisanga.
- Soki lisanga lya bino lizali kokabola bilei na nzela ya satellites, esengeli ntoma wa bino oyo azali na makoki bwa bopeto wa bilei azala na esika inso ya bokaboli bilei.

Manaka ma bolei lokola supu pona batu banso na bibombelo, esengi mateya masusu maye masengeli na bolambi bilei mpe masengeli kopesama na Lisanga Mokongeli mpate Malamu Ebombelo Bileyi mikanda ya mateya na lingomba lizui litomba lya bopeto bwa bilei. Manaka ma mateya maye mandimami mazui ndingisa ya « Bolambi mpona Bokoli » bwa Eteyelo ya Likolo ya Engumba Maine to mpe tango esusu ya *Servsafe*. Bato babale ba linaka lya bilei basengeli kosilisa Bolambi mpona Bokoli to mpe moto moko asengeli kokoba kobakisa *ServSafe Manager* zambi mpona alongobana na maluli ma Lingomba.

Mangomba masalisi basengeli kotikala lolenge yoko na maluli ma mateya ma bopeto bwa bilei ti suka ya bosili eleko ya mokanda to lokasa la ndingisa ya bopeto bwa bilei to mpe tango esusu moto moko oyo azali o kati alakisi lokasa la ndingisa te (pona tina ya bosengetanyi basali na batu ya mitema malamumu to mpe bobongoli bokambi). Na libaku lina, ekoki kozala na ntina mpona bosilisi mateya ma bokundoli soki malongobani na bobateli, bokolongonu bwa bilei ntango ya bokongeli bwa lisanga.

Lolenge la bosaleli

Mangomba, masanga to makita basengeli kozala na bokengi na ntina ete basali na batu ba mitema malamumu ya lisanga bazua mateya esengeli mpona bokolongonu bwa moto na moto mpe na bopeto bwa bilei. Esengeli mpenza 'te basali na batu ba mitema malamumu bazua mateya o nzela ya internet ma bopalinginyi nsango mpona bopeto bwa bilei elongo na lisanga liye likosalaka mosala na lingomba Good Shepherd Food Bank, yango ezali lotomo te.

Bilili pona bolandi

- Ebandelo - <https://youtu.be/r87J5itXyf0>
- Bososoli ntina ya bobateli bilei na bokebi mpe mosala tozali kosala - <https://youtu.be/DPFKs6BWJ9A>
- Bomemi mpe boyambi biloko - https://youtu.be/d_2N4fLJNZ4
- Botali biloko mpe bozongisi bileil na bokebi - https://youtu.be/KbXKUUb_NBko
- Lolenge lya bobombi bilei na bokebi - <https://youtu.be/ka0ZiQiB34U>

Bomeki bozebi

Mbala yoko osilisi mateya ma bopeto bwa bilei, osengeli kosala lomeko la bozebi. Bilembo ntuku sambo (70%) likolo lya monkama to likolo lya yango nde esengeli mpo ya kozua lokasa la suka.

Lokasa la suka mpona bopeto bwa bilei, lokotindamela yo na nzela ya email oyo otiyaki na tango ya bomeki boyebi.

Liboke lya mituna ona linaka lya mateya na nzela ya internet ma bopanzi nsango to masolo na maye matali bopeto bwa bilei

Mpona nini Lingomba lya boleli Good Shepherd Food Bank eleki na mateya ya moto moko moko na ya lisanga pona mateya na nzela ya nsinga?

Mateya na nzela ya internet ezali kopesa makoki maike mpo ya bozui maye masengeli. Na esika ya kosangana na mangomba, bosalisi to bokutani na esika yoko, ngonga nsima ya mibu minso, moto na moto oyo azuami na o kati ya lingomba lyoko akozala na makoki ya koyekola lolenge ye moko aseveli na esika 'te atambola. Mateya o nzela ya internet esalisi lisusu basali ba sika na batu ba mitema malamumu bazala noki noki na manso ata boyangeli ya kotambola ya basali ba Lingomba bwa bilei bosalemi te. Lisusu, bomeki bozebi o nzela ya internet ezali kopesa mbano ya mbalakaka, bobandeli ya pete bwa bozebi, bokeli na lombangu nkasa ya bolongi mpe na bobateli bolamu mikanda na nzela ya internet.

Ngonga boni esengeli mpona bolandi mateya ma bopeto bwa bilei (FST, Food Safety Training) ?

Na motango, bilili mitano (5) na nzela internet ekoki kozua ntaka ya miniti 20 to 25 ya botali mpe bolandi. Bomeki bozebi nde bozui miniti 15.

Nini ekolekana soki moko wa basali to baye ba mitema malamumu azangi esika na nzela ya internet mpona bosali bomeki bozebi ya FST ?

Asengeli kosenga na moko ya basali to moko ya bato ya mitema malamumu oyo azali na yango, to moko wa babateli bilei. Akolopesa mpona botindi na nzela ya ye.

Nini nasala soki moto mwa motema bolamu azangi koyekola mpe komeka bozebi bwa ye na nzela ya makoki ma nzela ya nsinga ?

Tokozela na ndenge ete lingomba lioko lioko ezala na makoki ya bozui moto moko ya basalito moko ya bato ya mitema malamumu oyo asengeli kolanda mateya mpe bosali lomoko ya bozebi o nzela ya internet. Moko ya basali to moto wa motema malamumu oyo azali na makoki ya masini akoki kosunga boyekoli ya moko moko to mwa lisanga muke na baye basusu ba mitema malamumu ya lisanga. Mpona basali to baye ba mitema malamumu bazali na makoki mokuse ma lolaka ya anglais na botangi to na bokomi, esengeli mituna mya bomeki bozebi mitangama mpe bokangisi makanisi na banso na mongongo makasi mpo ya bosungi boyebi mpe bobongisi lisanga like pona bolongi.

Ndenge nini nakoki kosala mpo te nazua nkasa ya basali to ya batu ba mitema malamumu ya lisanga basilisi bomeki bozebi ?

Senge na basali/batu ya mitema malamumu atinda na nzela ya internet makasa na bango.

Na eleko ya bomeki bozebi, nde nasali nini soki kombo ya lingomba lya ngai ezangi na

motango mya mangomba basalisi ?

Esengeli kosolola na ntoma ya mangomba.

Nakoki kotinda elembo ya lokasa ya bolongi na Lingomba Iya Bolei ?

Te, elembo ya lokasa loko nde etindami eleko yoko na bosilisi bomeki bozebi. Kasi, osengeli kobomba lokasa loko na muku ya yo mpo mbala isusu ya nsima.

Oyanoli te na mituna na maye matali mateya na nzela ya internet ?

Ntoma inso ya mangomba ma Lingomba Iya Bolei Mokengeli mpate Malamu basi bazui malako mpe mateya mpona bopeto bwa bilei. Na bongo, bosolola na bango na nzela ya mituna.

Video ya yambo :

Kososola mutuya ya kobatela biloko ya kolia mpe koyeba musala tosalaka

Kobatela bileyi ezali na mutuya mingi kati ya mosala biso tosalaka, lokola lingomba ya kobunda pona kosili sanzala, kosunga batu oyo bavandi penepene na biso oyo bazali na bosenga. Tango mingi bapaya bakomaka bato ya nalikama munene mpe ba oyo basengeli basungama. Kati ya batu wana tozali na bana, bamikolo, basi ya nzemi na bato oyo baliaka malamumu te, babibosono, to mpe ba oyo bazali na nzoto makasi te.

Nakati ya video oyo, okoyekola eloko nini ebebisaka biloko ya kolia. Okoyeba ndenge nini ya kobetela biloko ya kolia nakosokola yango malamumu mpe kolongola bamicrobes nionso oyo ewuti bipayi na bipayi.

Bato oyobazwaka lisungi ya biloko ya kolia, bakambi ya mangomba wana batielaka yo motema pona obatela biloko yango malamumu. Bokonooyo ewutaka na biloko ya kolia ezali kotungisa bakambi ebele, mpe bokono wana ezali koyebana lokola bokono oyo ewuti na biloko ya kolia mpe ezwi batu. Makambo ebele ya mabe ekoki kobebisa biloko ya kolia mpe kopesa bokono na nzela ya biloko ya kolia. Bokono ya bongo okoki koyebela yango soki olandi lolenge ya kosala makambu ndenge elongombani.

Mabe ya bipayi na bipayi oyo ebebisaka biloko ya kolia

- Mabe oyo ewuti nakisi
 - Kisi ya kosokola nango ndako, kisi ya koboma microbe na oyo yakoboma ba niama.
- Mabe oyo ewuti na biloko tomonaka
 - Mingi ekomaka soki eloko ekueyi na biloko ya kolia, lokola plastic, mulangi, limbende, na bandage.
- Mabe ewuti na bikelamu ya bomoyi
 - Eyebana lokola microbe, lokola bacteri, virus, champignons, na baniama misusu. Okoki komona, koyoka solo to gout ya ba microbe oyo te.

Lolenge ya malamumu ya kobatela biloko ya kolia ezali bopeto bua nzoto.

- Sokola maboko malamumu lolenge esengeli mpe bamba na mur ya agence na bino makomi oyo ezo lakisa lolenge ya kosokola maboko pembeni ya lavabo, mpe na toilette.
- Salela lavabo oyo elongobani. Soki oyebi esika ya lavabo oyo elongobani te, tuna.

- Kozanga bopeto ya nzoto ezali ezali ntina ya yambo oyo ememaka bokonooyo ewuti na biloko ya kolia.
- Kobanda sikoyo, ezali malamumu mingi soki ozobela esengeli ovanda na ndako.
- Tango nionso esengeli olata bilamba ya peto mpe oyo tablier.
- Kota na site ya Centre ya kolandela bokono (Center for Disease Control) pona koyeba bilembo nini ezali kolakisa ete ozali kobela, mpe oyeba eloko nini ya kosala soki ozali kobela.

Tangonionso sokola maboko sima ya maye oyoelandi :

- Tango okomina mosala
- Kosalela toilette
- Kosimba nsuki nayo, elongi to mpe bilamba
- Sima ya kosala likise, kokosola to kobimisa miyoyo
- Komela likaya
- Kolia to mpe komela
- Kobimisa matiti ya ndako libanda
- Kosalela bakisi
- Kosimba eloko oyo ekoki komema bokono
- Kosimba misunyi ya mobeso

Kosokola mpe kopetola

Kosokola na kopetola ezali lolenge ya malamumu ykobunda na bosoto.

- Kosokola elongolaka bosoto na biloko ya kolia na surface.
- Kopetola ekitisaka microbe mpe ekomisaka biloko malamumu.
- Tango nionso landa lolenge ya kobomba biloko malamumu.
- Bomba biloko nionso peto.

- Sokola mpe petola biloko nionso oyo esimbaki biloko ya kolia.
- Tango nionso kawusa biloko na mupepe.
- Tango nionso talaka ba mpuku na ba niama tangu ozali kokundolabisika batia maki, mpe/to mpe bisika ba bebisi, mpe ebombeli.
 - Esengeli okoma nionso pona oyeba mokolonini osali inspection wana.
 - Esengeli kotala soki bisika oyo nyama ekoki kokotela ezali ya kokangama.
 - Soki omoni bilembo ya bapuku to banyama, benga compagnie locale oyo ebomaka bango.
- Tango nionso longola bosoto, recycler misusu, mpe longola carton soki obimisi biloko ya kati.
- Sala ete, poubelle ezala malamau, ya libanda mpe ya kati, ezala na lolenge ya kobwaka matiti mpe ezala na mifiniko.

Microbe ya bipayi na bipayi mpebiloko ya kolia oyo epesaka allergie

Kopazana ya microbe ekoki kowuta na bileyi, na equipementi to mpe na batu.

- Kopazana ya microbe na biloko ya kolia ekoki komema bokono ya i makasi na nzoto. Pona koyebela kopazana ya microbe na biloko ya kolia :
 - Tango nionso tia bileyi ya kobela likolo ya bileyi ya mobesu tango ozali kobomba na frigo.
 - Kobombaka biloko ya mobesu esika moko na biloko oyo esi elambamaki.
 - Tia bileyi ya mobesu kati ya esika ekangama po esopana te.
- Equipement ekoki kobebisali biloko ya koliasoki esika esokwamaki mpe epetolamaki malamau te. Sala keba na contamination ya lolenge oyo na :
 - Tango nionso sokola mpe petola bisika obombelaka biloko ya kolia.
 - Yeba ete eloko nionso oyo esimbi misunyi ya mobeso ekoki kobebisa biloko ya kolia misusu.
 - Kosalela eloko oyo obombelaka biloko ya mobeso pona kokabola nango biloko.
 - Tango nionso tika esika opetolaki eleka mupepe.
- Lolenge bato bakoki kobebisa biloko elobelamaki na esika ya bopeto bua nzoto na kati ya mateya oyo. Yeba ete, tango nionso sokolaka maboko !

Allergie na biloko ya kolia mpe contact croisé

- Allergen eza proteins oyo ememaka reaction ya allergie na nzoto. Pona bato misusu allergie na biloko ya kolia ekoki komema na liwa.
- Oyo elandi ezali biloko mwambe oyo mingi mingi epesaka allergie na biloko ya kolia epayi ya bato :
 - Nguba
 - Ba mbuma (amande, ndika, lingongo, na misusu...)
 - Blé
 - Miliki
 - Soya
 - Maki
 - Na baniama ya mayi (kosakosa, mangato, crevette, na misusu...)
 - Mbisi

Pona koyebela contact croisé

- Tango nionso sokola mpe petola bisika nionso oyo ezalaki na biloko oyo etangami likolo.
- Soki okoki, esengeli obombaka biloko nionso oyo etangami likolo na bisika na yango moko pona koboya libaku na contact croisé.
- Esengeli osokolaka maboko tango nionso osimbi biloko oyo etangami likolo.
- Soki biloko oyo etangami likolo esopani, esengeli opangusa yango na lobangu nionso.
 - Tala zingazinga soki biloko esangani na biloko misusu.
 - Soki biloko mususu esangani na biloko ya mabe, soki okoki kosokola yango te mpe kopetola yango te, esengeli obwaka yango.

Control ya ngongaya temperature

Temperature ya mabe ezali wuta 41 degre ti 135 degre Fahrenheit. Ezali na kati ya temperature oyo microbe ebataka mingi mpe ebebisaka biloko.

Kobomba biloko na temperature oyo elongombani ezali ya mutuya mingi pona kobatela biloko ya kolia.

- Sala ete biloko nionso ya kolia ebombama na temperature ya malamu pona koboya ebota microbe.

- Kotika libanda te biloko oyo esengeli ezala na frigo.
- Soki esengeli omema yango, ebongi ezala na ngonga muke penza.
- Soki tango ya komema ekoleka 30 minutes, esengeli otia yango na kati ya glaciere.
- Esengeli osalela glaciere to mpe couverture ya malili tango ozomema biloko oyo ezalaka na malili mpo ete etikala kaka piyo.
- Tia biloko oyo ezalaka na malili mbala moko na frigo soki okomi na agence.
- Esengeli osalela glaciere to mpe couverture ya malili tangu ozali kokaba biloko, soki okozala pembeni ya frigo te.
- Yeba ete ezali malamumu mingi ko contrôler temperature ya frigo pona ezala temperature oyo ezali malamumu, na tangu ya komema biloko na agence, tango ya kokaba mpe na tango ya komema na ndako ya client.

Calibrage ya thermometres

- Esengeli thermometre oyo ebombami na esika ya malili ezali precision mpe mesure na yango ezali malamumu.
- Precision ya thermometre ekoki kobeba soki ewumeli to mpe soki thermometre ekweyi.
- Soki okoki kosala calibrage ya thermometre te oyo ezali na bisika ya malili, esengeli otalisa yango tango nionso na thermometre bimetallic nakotia yangoesika ya malili.
- Esengeli kosala calibrage ya thermometre bimetallic sanza nionso, to mpe soki ekweyi.

Video ya mibale :

Komema mpe koyamba biloko

Na eteni oyo tokolobela lolenge ya malamumu ya komema biloko mpe koyamba biloko tangoewuti na bisika bakabaka biloko, na magasins to mpe soki ewuti epayi ya mutu oyo akabi.

Komema biloko

- Mema biloko oyo ezalaka na malili na ngonga mukuse po ete temperature ezala contrôler.
- Salela glaciere to mpe couverture ya malili pona kobatela biloko (Kotika biloko oyo ezalaka na malili libanda ya frigo te).
- Biloko oyo ezalaka na malili esengeli etikala kaka na malili.
- Kotia biloko ya mobesu te likolo ya biloko oyo elambama na ngonga ozali komema yango.
- Kotia biloko oyo ezali na allergens likolo ya biloko mususu te.
- Sala été mutuka ezala peto, solo ezala te, mpe baniama bazala te.
- Sokola mutuka oyo ememaka biloko tango nionso.
- Kosalela mutuka oyo ememaka matiti te pona komema biloko ya kolia.
- Kotika biloko limbanda te, soki mutu aza te.
- Bomba kisi nionso mosika na biloko ya kolia.

Koyamba biloko

Esengeli otalaka boyamba nionso ya biloko mpe biloko oyo ekabami. Esengeli ozwa biloko kaka oyo ewuti bisika eyebani ya malamumu.

- Tala soki mutuka oyo eye na biloko ezali malamumu.
- Tala soki baniama to bapuku bazali.
- Tala lolenge biloko yango ezali.
- Tala temperature ya biloko oyo ezalaka na malili.

- Biloko oyo ezalaka na malili esengeli ezala na temperature ya 41 degre Fahrenheit to mpe nase na yango.
- Biloko oyo ekangama na glace esengeli ezala ekangama mpe ezala na temperature ya zero to mpe ya se na yango.
- Biloko oyo ekatami esengeli ezala na temperature ya 41 degre to mpe na se na yango.
- Kondima te, to mpe kokaba te biloko oyo esalemi na ndako mpo oyebi te lolenge elambamaki.

Oyo ezali ko expirer liboso, esengeli yango ebima nanu liboso (FEFO, First Expired, First Out)

Kosala programme ya kolandela biloko ezali moko ya lolenge ya pete ya kobundisa ya kobeba ya biloko ya kolia

- Tala date nionso (tala eteni oyo ezolobela lolenge ya kotala makomi pona code ya date) tango biloko ezo yambama, eye esengeli etandama po ete oyo ekomisa mikolo na yango liboso, yango epesama liboso.
- Date na makomi na biloko na tango tozoyambo, to tozolandela esunga biso po toyeba na pete biloko na ngonga oyo biloko ezokabwama.
- Esengeli tango nionso otala biloko pona koyeba soki eza nanu malamumu pona kolia. Okoki kotanga na *Food Keeper Guide* pona oyeba na mikolo boni eloko nini ezali nanu malamumu soki elekisi tangu oyo ekomami.

Video ya misato :

Kolandela mpe kotala ndenga ya kobomba biloko pe bileyi malamumu

Na eteni oyo, tokolobela ndenge ya malamumu ya kolandela biloko pe eloko nini yako sala soki Esengeli kobatelabileyi.

Code ya mikolo

Ezali na ndenge misatu oyo code ya mikolo ekomamaka na bileyi mpe biloko mingi etikalaka nanu malamumu ata soki mikolo oyo eleki. Pona koyeba makambo mosusu na oyo etali kowumela ya bileyi ata soki mikolo oyo ekomami ewuti koleka tanga na *Food Keeper Guide*.

Ezali na biloko misusu oyo ezali mikolo oyo bakangela yango to mpe mikolo oyo basala yango, yango nde usine basalelaka pona kolandela pe kotalela. Ezali na ntina koyeba ete, bileyi ya bana mikie to miliki ya bana mikie ekoki kopesama te soki mikolo oyo ekomami esi eleki.

- *Teka yambo ya mokolo (Sell-by Date)* : ezali kolakisa na magasin motango nini bakoki kobimisa eloko pona koteka.
- *Salela yambo ya mokolo (Use by)* : mokolo ya suka oyo bazali kolendisa esaleli ya eloko tango ezali nanu malamumu mingi.
- *Eza nanu malamumu to eza malamumu soki osaleli yambo ya mokolo (Best-by or best if used by)* : bazali kolendisa kosalela na tango wana pona malamumu nango.

Kotala biloko

Kotala eloko nionso, ezala eloko epesamela ofele, ya koteka, to mpe moto moko azokaba esengeli etalama malamumu.

Na se awa ezali malakisi ya tango ya kobuaka biloko oyo bokoki kozala nango na agence na bino.

Tango ya kobuaka biloko yamananza :

- Kofinana makasi na ba songe, likolo, to mpe na se ya linanza
- Kofinana makasi na bapembeni moyen yakolandisa manzanza lisusu na liboke ezali te
- Manzanza evimba
- Koguga to mpe salite oyo ekangami na mananza ezolongwa te
- Manzanza ezangi makomami to mpe makomami ezo tangama lisusu te

- Madusu na manzanza
- Bilembo ete manzanza ezo tanga
- Moissure likolo ya linzanza
- Mikolo eleki mikolo oyo balendisi pona kosalela

Tango ya kobwaka biloko oyo ya carton to mpe na sakiya milangi :

- Bilembo ya baniamana neti maki, madusu to bilembo yakoliama
- Carton oyo ezokangama malamute
- Lokasa yakati epasuka, to ezokangama malamute
- Etiketi ezangi to pe ezo tangama malamute
- Moissure likolo ya carton to mpe saki
- Mikolo eleki mikolo oyobalendisi kosalela

Tango ya kobwaka biloko ya milangi :

- Mofiniko ya kobukana, ya kovimba, efinana, eguga, to ekangama te (biloko ekangama malamute nakati eza malamute)
- Bilembo ya kotanga mayi
- Milangi ya kobukana
- Etiketi ezangi to pe ezo tangama te
- Moissure
- Mikolo eleka mikolo oyo balendisi pona kosalela
- Eloko mususu eyebani te to mpe moissure nakati ya molangi
- Moissure to salite na se ya mofiniko
- Bilembo ya banyama mikie neti ba maki, madusu, to bilembo ya koliaama
- Soki eloko ebongoli langi
- Soki biloko yakati ezokabwana na ndenge ezalelaka te

Tango ya kobwaka biloko ya bilanga :

- Kofinana makasi
- Moissure, kopola to solo mabe
- Poso eza malamute
- Biloko ya bilanga ya kokata na bandunda na temperature oyo eleki 5°C (41°F)
- Bilembo ya banyama mikie neti matanga, ba maki to nzoto ya banyama.

Tango ya bokuaka misuni ya malili :

- Soki lokasa ezali ya kopasuka
- Solo ya mabe
- Soki musuni ebandi kozua langi ya vert
- Mikolo eleka mikolo oyo balendisi kobomba musuni ya malili (tala *Food Keeper Guide* pona koyeba mingi)

Kolandela pona bolamu ya biloko

- Tala site Internet ya Departement ya Bilanga ya Amerique (USDA, United States Department of Agriculture) na Bolandeli bua kisi na bileyi (FDA, Food and Drug Administration) tango nionso pona biloko ya kotala mpe kolandela.
- USDA mosala ya kobatela bileyi pe kotala yango - <https://www.fsis.usda.gov/recalls>
- Kosembola biloko, kotalela bateki, mpe malaki ya babombi - <https://www.fda.gov/safety/recalls-market-withdrawals-safety-alerts>
- Tala malamumu biloko ya kobomba soki biloko ya ko landela ezalaki to ezali ya kobomba.
- Soki olandelaki eloko moko na biloko oyo ezali na ebombeli, landa nzela ndenge ya kobuaka yango, mpe koma lisolo ya nzela olandaki pona eloko oyo olandelaki.
- Yebisa ba clients pona biloko ya kolandela.
- Bomba elandeli wana na buku pona sanza motoba po te esunga po na biloko bazo pesa ofele, na kolandela bileyi.

Video ya mine :

Kobomba bileyi malamumu

Na bilili oyo, tokolobela boni kobomba biloko malamumu. Tokolobela nzela ndenge nini kobomba bileyi ya kokayuka pe bileyi ya malili.

Ndenge ya kobomba bileyi ya kokayuka

Pona koyeba ete bileyi ezali kobombama malamumu, makambo ya motuya ya kosala yango oyo.

- Tango nionso kobomba bileyi na esika elongobani na yango.
- Kosalela kaka biloko oyo eponami pona kobomba bileyi.
- Kobomba bileyi 15 centimetre musika ya mabele pe musika ya bifelo.
- Bomba bileyi na esikaya mua malili, ekayuka pona kobatela yango ekangama libanga te.
- Kobomba ba mbuma mpe masangu, bnb. Na ndenge ya kobatela musika ya banyama mikie.
- Tango nionso kotala bilembo ya banyama mikie mpe kokoma yango na buku.
- Tango nionso kotia bopeto na bisika ya kobomba bileyi.
- Salela masini ya kobenda solo soki solo mabe eza makasi.
- Tango nionso kobomba bakisi mosika na bileyi mpe kotia bakisi likolo ya bileyi te.
- Kobomba bileyi penepene na bamasini oyo ebimisaka moto te, neti lituka, litumbu, masini ya mulunge, bnb.
- Kotia bileyi na se ya moyi te.
- Tala ete esika ya bileyi ezala ya kokanga to mpe batu mingi mingi bakota kuna te.
- Tango nionso kotala bileyi soki bilembo ya kobeba to kopola ezali.
- Tango nionso kobalola bileyi nionso, oyo ekobeba liboso, nde ekobima liboso (FEFO, First Expired, First Out).
- Kobomba te biloko na ndako.

- Bisika nionso ya kobomba bileyi esengeli endimama mpe etalama epayi ya Good Shepherd Food Bank liboso yako salela esika yango pona kobomba biloko.

Kobomba bileyi ya malili

Pona koyeba ete bileyi ezali kolandelama malamumu, makambu yako sala yango oyo.

- Bomba biloko na frigo na 5°C (41°F) to na se (etali mpe biloko ya kokata to ndunda ya kokata).
- Kotika te biloko ya malili evanda na malili makasi na se ya 5°C (41°F) to mpe na moto makasi koleka 57°C (135°F).
- Bomba biloko ya malili lokola libanga, -17°C (0°F) to na se.
- Kolembisa musuni ya libanga te, po batu mususu bakoki kozongisa na malili koyeba te keesi babimisaki pona kolembisa.
- Zala na thermometre na bisika nionso ya malili
- Koma mpe bomba degree ya malili na buku tango nionso oyo ozali na ebongiseli, pe bomba buku wana pona mobu mibale.
- Tango nionso petola, pangusapesilisa malili nionso na ebombelo nionso ya malili.
- Tango nionso bomba bileyi oyo esi elambami likolo ya bileyi ya mobeso nakati ya frigo.
- Tango nionso bomba na frigo allergen na se ya biloko oyo esi elambami.
- Salela glaciere pe bolangiti ya malili na tango ya kokabola biloko oyo esengi malili soki ndenge ya kokabola mbala moko na frigo to congelateur ezali te.
- Tala ete mupepe malamumu ezo leka na frigo mpe congelateur. Kokanga te esika ya mupepe to pe ko tondisa biloko mingi te.
- Bomba etaleli inventaire na esika ya malili pona koyeba ete biloko oyo mikolo na yango ekokoma liboso nde yango ya kokabola liboso (FEFO, First Expired, First Out).
- Kobomba biloko na ndako te.
- Bisika nionso ya kobomba bileyi esengeli endimama pe etalama epayi ya Good Shepherd Food Bank liboso yakosalela esika yango pona kobomba biloko.

Kosukisa

Pona kobakisa na oyo etali kotangisa ndenge ya kobomba bileyi malamumu, yeba kolanda mibeko oyo epesami na mbulamatari na esika ofandi, bakambi ya sante, na oyo etali ba nzela esengeli pona kobomba malamumu bileyi pe biloko oyo epesamelaka ofele.

Matondi na ndenge bolandi bilili nionso mine na *Good Shepherd Food Bank of Maine* Malakisi kobomba bileyi malamumu.

Sikoyo bokozua lisano pona kotala boyebi na bino pe esengeli kozua 70% to likolo pona kozua mokanda ezo lakisa osilisi. Mokanda oyo ekotindama epayi na bino na adresse email oyo botiaki na lisano.

Matondi ,lisusu, pona bokebi na bopesi na bino na oyo etali kobatela bileyi !

Pona koyeba makambu mususu

Tala site interneti na biso pona koyeba batu baza na makoki oyo etali lisanga na bino.

www.gsfb.org/partner-agency/#contact-staff

AUBURN DISTRIBUTION CENTER

3121 Hotel Road

P.O. Box 1807 Auburn, ME 04211 T :(207) 782-3554 F :(207) 782-9893

HAMPDEN DISTRIBUTION CENTER

11 Penobscot Meadow Dr. Hampden, ME 04444

WWW.FEEDINGMAINE.ORG